

Summula Raymundi

tūc hūc iūm in tali est maioris premiij meriti. Si autē scdo mō tūc hūc iūm istud a votio deo impensum est minoris precij remunerationis quia dum cor non orat in vanum lingua laborat.

hōiem s^c m^rimonij nos raymundus

Omnem contrahere prohibemus in ordine sacro
dñs aplicus cāu

Personam. nisi papa p^us dispenseret in ipō
malefic⁹ s^c cleric⁹ recedere m^cleficū clericū

Si malefactor hic et ab ordine cedere. ius hunc
coartat vxorē m^rimonialr. sine dispensatōe

Compellit. nunq̄ sponsam ducat sine papa
in aliq̄vicio s^c cleric⁹ p̄ q̄ crimine sniam

Crimine si rapitur quo p^omeruit capitalem
q̄ interficiat s^c secularis clericū .i. p^us

Andictam. iudex non iudicet hunc. nisi p^um
degradet clericum

Ordine de sacro deponat ep̄s illum

Postq̄ autor in p̄cedentib⁹ capitulis determinauit de aliquib⁹ sacris. h̄ iā in p̄nti capitulo determinat de alio sacro. scz ordinis. Et diuisit in duo p̄mo determinat d^o ordinib⁹ sacris. Scdo incidentalit̄ determinat de monachis fugitiuis d^o claustr⁹. Prima ps adhuc in duo. p̄mo determinat d^o ordinibus sacris. scdo sp̄cialit̄ regredit̄ sup ordinē ei⁹ materiā p̄tractādo. scda ibi. (Si laicus) Prima adhuc in duo. p̄mo facit qd̄ dictū ē. scdo ponit quod dā documentum de clericis maleficis. scda ibi (Crimine si rapit) Quātum ad p̄mum dicit sic. omnis p̄sona exnō in maiori ordine sacro n̄ p̄t cōtrahere m^rimonij. nisi hoc fiat p̄ dispensatōem pape. et si eēt aliq̄s sacerdos q̄ postea fit malefactor irregularis ita q̄ postea puaret officio et bñs flcio. tūc ille adhuc nō p̄t intrare m^rimonij. p̄pter characteres indebiles ei impressos. sed si fuerit constitutus in minoribus ordinibus. tūc talis p̄t p̄cedere ad m^rimonij sine dispensatōe. vel p̄vlteri⁹ p̄moueri

Circa istam nota q̄ ordo est duplex. scz ordo sacer. et ordo nō sacer ille vocatur minor. videlz acolitatus. et alij inferiores de quib⁹ dictū est p̄us ibi (Quoniam) et illi p̄stituti in tali ordine minori non sacro p̄nt cōtrahere m^rimonij sine dispensatione pape. Rō huius est. qz si tales abstinerent nō p̄nt. tūc melius est cū legitima muliere aiā suā saluare q̄ cū multis illegitimis dānari eternalit̄. Et si vltorius in ordinib⁹ sacris. p̄cederent et abstinere nō possent. tūc ipi fornicatōm cōmitterēt et maxie peccarēt. qz tūc chr̄m corde in mūdōz manib⁹ pollutū in altarib⁹ tractarent vñ quidē merita. Nāgere cū gaude meretrice q̄nt aures. Palms polutis regē tractare salutis. Itē. Si missaz die p̄us ap̄lerus meretrices. Bbis ad antra stizis qm̄ chr̄m crucifixis. Et iō st̄ in minorib⁹ ordinib⁹ exantib⁹ meli⁹ ē nubere q̄ nimisyri p̄ luxuriā. Sz ordo sacer ē vt ordo sb diaconat⁹ diaconat⁹ et p̄sbyterat⁹. et isti cōmutari nō p̄nt. naz exntes in ill⁹ ordinib⁹ n̄ p̄nt p̄trahere nisi p̄ dispensatōem pape qz secesit vtōz solēne per

tionē sacri ordinis. sic p̄uouent caste uiuere. deo seruire. & pplm ei⁹ in fide
christiana informare. Et iō in iusticia hoc psuadet q̄ clericū volentes p̄ces
dere in sacris ordinib⁹ bñ p̄spiciunt vtz p̄nt caste uiuere. si p̄nt caste uiue
re. tūc ad sacros ordines p̄cedant in noie dñi. sed si nō p̄nt caste uiuere tūc
meli⁹ sacros ordines dimittere & vxorē ducere q̄ postea suscept⁹ sacris or
dinib⁹ cū vxorib⁹ alioꝝ fornicari⁹ a iam ei⁹ eternalit̄ dānare. Sꝫ clerici gre
ci non curāt castitate seu votū castitatis. qz suscipiunt sacros ordines & ce
lebrāt diuina officia hñtes vxores legitimas. & videt̄ ip̄is. q̄ coz filij filijs
p̄ncipum in nobilitate p̄pan̄t.

¶ Secūdo notādū. ex quo dcm̄ est de voto q̄ triplex est votū. sc̄z votū p̄ti
nentie. votū abstinentie. & votū pegrinarōis. & cū quodlibet illoꝝ p̄t mut
tari in melius ideo dubitat̄. vtz votū p̄tinentie posset cōmutari in meli⁹
Et videt̄ q̄ non. qz nihil est meli⁹ p̄tinentie & castitate. q̄ votū cōtinentie &
castitatis non p̄t mutari in meli⁹. Rñr q̄ in om̄i voto s̄ respicienda duo
& maxime in voto pegrinations. Primo respicienda est cā quare d̄z fieri
disp̄latio. quia forte talis est senex non potens ambulare vel forte si rece
deret d̄ loco fierent lites & guere. Sc̄do respiciēda est superioris autoritas
qz iste qui h̄z autoritatē debet taxare expensas & fatigatōes viay q̄s face
re posset. & illud totum d̄z sumere & mittere ad illū locum ad quē talis se
cirvotum. Sed si ē votum abstinentie. itez p̄t mutari in melius diues si
est delicat⁹ & icinare nō p̄t. tunc d̄z dare elemosinas & alia opa pietatis fa
cere. Sed de voto cōtinentie aliqui dicunt q̄ nullō mō p̄t mutari in me
lius. qz nihil melius est continētia. sed illo nō obstāte papa in isto voto p̄t
disp̄nzare cum omnib⁹ nisi in articulis fidei. Dñi legitur q̄ erat qdā ma
gnus dñs & possessor multay terray qui habuit vnū filiū & iste erat mona
chus. tunc p̄c̄ mortuo timebat̄ guerra illay terray p̄pter carentiā dñi. h̄
videns Ap̄licus dispensauit cū isto. quia tales s̄ b̄diti nolebāt aliq̄ elis
gere in dñm nisi herede terray. & sic p̄ disp̄latōem pape iste monach⁹ con
traxit m̄ imō. & p̄ q̄ habuit pueros potētes regere trā. tūc cogebat̄ rein
trare claus̄. Et q̄ patet q̄ votum p̄tinentie infringitur p̄ disp̄latōez pa
pe. Sed tunc ad rōem d̄z q̄ aliqd̄ cōmutari in melius intelligit̄ dupl̄r.
Vno mō in melius sp̄ale. & sic sp̄ale est meli⁹ continētia. Alio⁹ intel
ligit̄ q̄ cōmutet̄ in melius cōe & generale ita q̄ posset cōmutari aliqd̄ qd̄
eēt cōmunitati meli⁹. & sic bene posset cōmutari in melius. vt p̄z in exē
plo iā dicto. Tunc. ubi (Crimen si rep̄at̄) ponit quoddā documētū resp̄
ciens clericos maleficos dicens. Si aliquis clericus sit maior ordinē fas
ciat furtum heresim. rapinā. incendiū. vel homicidiū. & si in tali facto p̄ iu
ditiū seculare ap̄h̄sus fuerit. tunc iudex secularis non debet dijudica
re eum. sed d̄z p̄itari ep̄o qui eum ponat ad p̄petuos carceres vel eum de
ponere p̄t d̄ sacris ordinib⁹ & postea itez p̄tare iudicio seculari quod tūc
eum p̄demnare p̄t.

¶ Tercio notādū. q̄ talis cleric⁹ qui facit furtū. homicidiū. vel h̄mōi. ille
referri d̄z ad Ep̄m vel ad papā qui ip̄m degradat & postea iudicio seculari
tradat vt p̄o suis cruciatur maleficijs. qz tunc non cleric⁹ sed laicus mes
retur dici Et ideo requirit̄ vna cautela ad ista iam dicta q̄ clerici in ordi
nib⁹ p̄stituti non dānant iudicio seculari. & dato q̄ ip̄e clericus est & male

Summula flagitandi

factor: abhuc nõ d3 pñtari iudicio seculari. s3 cpovel papa q̄ ipm degradatũ ab ordinib9 sacris faciat. et postea put dcm ẽ iudicio seculari tradit. Et id tales dñt pbari añq̄ recipiant ad ordines ne sint malefactores vel hu iusmodi neztingat eas postea degradari.

¶ Quarto est notãdũ. q̄ clerici et ordinati hñt illõ p̄rogatũ q̄ publice ñ punant nec punant manifeste vita nisi p̄us s3 degradati. et si nõ degrada renf. tũc ad p̄petuos carceres includant si ẽ pena mortis. S3 cã pene p̄ pmo publicari añq̄ carcerib9 includũt sic q̄ ponent sup scalã cã crimi nis sup capita eoz describeret. et postea carcerib9 includunt.

¶ Tẽ notãdũ: q̄ nõ ẽ facile aliqũ degradari nisi habita cã legitima degradatõis. vt si aliq̄s fuit sbdiacon9. vel psbytr̄ fact9 est malefic9. sicut larrovel raptor: tũc talis p̄sentet dño Ap̄licovet Ep̄o. qui eũ degradatuz iuri seculari. p̄scriptũ p̄banat.

¶ Tẽ notãdũ. si aliq̄s litterat9 h̄et legitimã vxorẽ: ẽr dimitteret ipam et ad sacros ordines accederet absq3 p̄sensu vxoris et dato q̄ tal ẽet sacdos tũc papa ipm degradatũ repñtat vxori sue. S3 si vxor adhibuisset p̄sensum. et dato q̄ ẽet sbdiacon9. tũc ad ipam redire ñ cogit q̄ votũ ẽ solene p̄ susce ptõem sacri ordinis. dato et s3 talis nõdũ p̄cessisset. s3 solũ castitatem vo uisset hñs volutãtẽ p̄cedõĩ cũ p̄sensu vxoris sue. et hec vxor si eũdẽ admittetere vellet. tunc ipẽ nõ admittit redire ad ipam. sed o3 illũ p̄cedere ad sacros ordines sicut vouit.

¶ Ultimo notãdũ: q̄ q̄cunq̄ ẽ in excõicatõẽ sciẽs se irregularitatẽ incur risse. et si recepit sup h̄ p̄tumaciter sacros ordines. tũc tal p̄petue ẽ degradãdũ. imo dicit q̄dã doctores q̄ talis cleric9 p̄tumacit9 p̄mifcens se diuĩ nis in excõicatõẽ ligat9 p̄petue irregularitatem incurrit. Et volũt yleri us doctores q̄ null9 cã eis p̄t disp̄sare. Si aut talis ignorãt incurrit irre gularitatẽ. tunc dñs Ap̄licus p̄t cũ eo disp̄sare.

Irãtus intẽdit p̄tinent p̄sensu
Si laicus doctus vult caste viuere puro
vxoris sue p̄sensu ad sacros ordines
Coniugis assensu procedat in ordine sacro

¶ Hic autor sp̄ealiter deĩminat d̄ sacro ordine. Et diuĩ in sex p̄tes. s̄m q̄ sex ponit documẽta d̄ sacri ordinib9: p̄tes patebũt. Dicit q̄ pmo sic. Si aliq̄s laic9 fuerit hñs vxorẽ q̄ vult caste viuere et religionẽ intrare. tal p̄t ad mitti ad sacros ordines si sit cũ p̄sensu vxoris. si nõ sit cũ p̄sensu vxoris p̄cedere non d3.

¶ Notãdũ pmo. ex lrã h̄. q̄ si vir intẽderet p̄cedere ad sacros ordines. tũc hoc d3 fieri cũ p̄sensu vxoris. et q̄ pmo dñt pbari ambo in etate si pñt me re in p̄tinetã et caste viuere. nã si in eis est p̄sumptio q̄ vir v̄l mulier nõ p̄t manere p̄tinetã. tũc ipẽ nullo d3 admitti ad sacros ordines sine consensu vxoris. Si aut fuerãt anno si ita q̄ est p̄sumptio in eis d̄ continua abo s̄tinetã. tunc vir separatur ab vxore et ad sacros ordines admittat. Un de talis separatio debet sic fieri. quia ponatur in cãu q̄ aliq̄s laic9 doctus habeat legitimã vxorẽ. et talis vellet separari ab ea vt ipẽ in ordib9 sacris p̄ces

dere posset. mō si tales ambo abhibēt consensuz ad hmōi sepatiōem e d
uozū: tūc ducant añ iudiciū spūale pñte ppor pentelavtriusq; sex. tūc
si fuerint pñone iuuenes e iudex pentes istay pñuadere dñt vt ñ diuortia
tur. q; dubiū est vtz possent exvtraq; pmanere in castitate. q; vt ait apls
quō pt iste castitate huare q; sp nouerit pñortia mliex adamare. q; diceret
nō bñ. Tdo psuadet illis q; hñ maneāt. q; dato q; diuortiant. e q; postea
ipevel ipa nimis incēderet. ita q; abstinerē nō posset. tūc si ipa carere nō
luerit o; q; ei reddat iura carnalia. dato et; q; eēt ordinat: e hoc fit ppter
magnā piculū euitādū. q; si talis iura carnalia reddere noller. tūc adul
tera fieret aliūde qd eēt maximū pctm. Et iō si iuuenes pñone fuerint ñ
admittat q; vir ad sacros ordines pcedat. Si at senes fuerint e annose p
sone. tunc testip; pñtib; corā iudice diuortiat e sepat. e ipe ad ordines sa
cros pcedat fm debitū modū. Eodē mō intelligendū est d muliere volē
te caste viuere e intrare mouasteriū. q; o; q; fiat pñensus vtriusq; corā iu
dice spūali e testib; pñtib;.

¶ Sdo notādū. q; ñ fit sepatio talimō inter psonas aliq; legitimas. tunc
o; q; ambo pñt iuramentū q; velint caste viuere. alias separi nō pñt. Et
dicunt qdā doctores q; si vir sepatet hoc mō ab vxore sua volēs pcedere i
ordinib; sac; tūc dz intrare claustr; e monachari. Sz tñ alij doctores di
cunt q; non cogit intrare claustr;. sed sufficit q; caste viuat e in ordinibus
sac; pcedat. Si at aliq; añq; durisset vxore; vouisset castitatē. tūc o; eū
intrare claustr; ibi caste viuere ppter sui voti trāsgressiōē. Et ipa quis
claustr; ñ intraret. tñ o; vt caste viuat q; in eodē vinclo ē in q; e ipe.

¶ Tercio nota. q; aliquis volens pmoueri ad sacros ordines dz diligen
ter pbari ne aliqua habeat impedimenta que ipius pcessum possent im
pedire. sc; vtrum ne fiat bigamus vel excoicatus. c; i; s. Si vō impedimē
tum habuerit tunc non admittat. si vō nullum habet impedimētū. tūc
admitti dz ad sacros ordines in noie dñi. Et hec admissio dz fieri pure pro
pter deum. ne symonia admittat.

¶ Quarto notādū dz in lra q; laicus caste viuens cū vxor; pñsensu p; pce
dere ad sacros ordines. ¶ Q;tra hoc arguit sic. sicut se h; ordo ad matri
mō. sic se h; mī mō ad ordinē. sz sacer ordo impedit mī mō p; trahen
dū. q; mī mō ñ impedit sacros ordines. Maior p; ex similitudine. sed
Minor p; ex his dictis. Sz in oppositū est autor in lra. Ad hoc dubiū
rñdet distinguēdo eccliam. nā quedā est ecclia orientalis. q; occidētal;
Ecclia orientalis dz eē ecclia grecor;. sz ecclia occidētal; est ecclia oim la
tinor;. Et iste due ecclie pueniunt in hoc q; tā in oriētal; q; in occidētal;
ecclia clerici pñstituti in minorib; ordinib; pñt; trahere mī mōnu;. Sedo
conueniunt q; sacerdos vtriusq; non possunt contrahere matrimoniū.
Sed dñt in hoc. q; greci in ecclia orientali qui nunc s; sacerdotes vtunt
tur matrimonio prius contracto ante sacerdotiū sed postea non possunt
contrahere. sed hoc non ē in ecclia occidētal; e ap; nos latinos qui iam
sunt sacerdotes nec vtuntur matrimonio post contracto seu prius tra
cto ante sacerdotiū nec possunt contrahere. Tunc dicitur ad dubiū
q; si intelligit q; laicus potest pcedere ad ordines sacros cum pñsensu vxor
is sue. tunc ipse recipit potestatem ordinis. id est caracterem indebilem.

Summula Raymundi

et executōem etiā potestatis. scz potestātē legēdi missam. Si at intelligit sine consensu uxoris sue. tunc recipit executōem potestatis. Et hoc sequit q si vir pcedit ad sacros ordines. tunc mulier dzyouere castitatē. et post mortē ipsi mariti cū nullo viro p̄trahere m̄rimo^m. Sed ad rōem r̄ndē q illa similitudo non ē bona nec formalis n̄a que data ē inter m̄rimoniū et sacz ordinē. qz null^{us} in sacz ordinib^{us} p̄stituit p̄t contrahere m̄rimo^m. s; ali quis constituit in m̄rimonio p̄t pmoueri ad sacros ordines. qz in matrimonio ē m̄rimo^m in ordine aut est maius vinculum. nā p̄t est se obligare dño deo q̄ homini. sed in sacz ordinib^{us} obligat se homodño deo. in m̄rimonio at obligat se homini.

¶ Ultimo notādū. q ecclia pmittit fieri trāsitiū ab imperfecto ad p̄fectū s̄m illd̄ q̄ bāt de virtute in virtutem. sed qz ordo ē status altiorz p̄fectiorz matrimoniō. q̄ h̄ns uxorem potest accipere sacros ordines si non fuerit irregularis et plensum uxoris habuerit. sed econuerso nō potest sacerdos dzyouere uxore. qz tunc fieret descensus a p̄fectiori ad imperfectū quod non admittit ecclia. Requirit at̄ plensum uxoris. qz vir non est sui iuris s̄m h̄ plūm et s̄m s̄ctm̄ Thomā qui recipit sacros ordines nesciente vel contradicente uxore peccat mortalit̄r dzyouere ad uxorem p̄cipue si hoc fecerit post carnalē copulāz non dzyouere coronā.

.i. q̄ n̄ accipit ordinē vnū post aliū. deponet. s̄ ordinē

Ordinē qui saltum fecit p̄uenerit ab illo

s̄ filiū. i. p̄duxit. illegitimū cōiugiū

Si te progenuit thorus illicitus caueas ne

.i. sine dispēlatōe

Indispensato tibi donetur sacer ordo

¶ Hic autor: ponit secundū documentū p̄ modū notabilis d̄ sacris ordinib^{us} dicens. Si aliq̄s vult p̄cedere in sacz ordinib^{us} et fecerit saltū. scz qz fieret s̄bdiacon^{us} anq̄z eēt accollit^{us}. vel fieret p̄sbyr^{us} anq̄z eēt diacon^{us}. talis de iure puatur ordinib^{us} sacris quousqz p̄niam p̄ suis egerit excessibus. et p̄niam factā p̄t resumere sacros ordines et p̄t tunc licite p̄cedere s̄m formam ecclie. Deinde s̄bdiacon^{us} aliud documentū dicens. si aliquis eēt genitus in thoro legitimo. vel qz sit spuri^{us}. tūc ille non p̄t accipere sacros ordines donec a papa dispēlatōem accepit. et habita dispēlatōe in ordinib^{us} sacris p̄cedat s̄m formā ecclie.

¶ Circa lrām notādū. qz quicumqz vult pmoueri in sacros ordines facit saltū. iste ē d̄ facto irregularis. Exempligr̄a. vt si aliq̄s pmoueret ad ordinē s̄bdiaconat^{us} et non eēt accollit^{us}. vel si pmoueret ad p̄sbyterz nō eēt diacon^{us}. tunc vt d̄cm̄ est ille d̄t facere saltū et incurrit irregularitatē. q̄re vlt^{er} in sacris ordinib^{us} p̄cedere non p̄t sine dispēlatōe pape. qz nullus irregularis sine dispēlatōe p̄t p̄cedere ad ordines. sed ille ē irregularis. q̄ c̄.

¶ Pro quo sciēdum. qz vel talis facit saltum ex malicia. vel ex ignorantia. si p̄mo mō. tunc talis debet simplr̄ deponi seu degradari. nec amplius ad sacros ordines est admittēdus. Si at̄ facit ex ignorantia. tunc talis nō debet ministrare in suo ordine. scz qz legeret euāgelium vel eplam. nisi h̄ sit cum dispēlatōe Pape vel Ep̄i.

Secundo notandū circa h̄m documētū. scz. q̄ si aliquis illegittimus vult pcedere in sacris ordinib⁹. tunc dicūt quidā doctores q̄ eps vel archieps p̄t secū dispēlare q̄ntū ad salutē aie. non t̄n̄t potest pcedere ad aliq̄s p̄lasuras vel p̄bendas vel curas animarū. ita imo q̄ intrādo claustrum talis possit pcedere in ordinib⁹ sacris. sic q̄ solum habz curam anime sue et nō aliorum. Si vero talis illegittimus vult recipere sacros ordines ad p̄latuas vel ad alia beneficia curā animarū h̄ntia. tunc nemo p̄t dispensare cū illo nisi sol⁹ d̄ns Ap̄licus.

Mercio notādū. q̄ ille hō d̄r legitim⁹ qui generat̄ ex m̄rimonio vero e legitimo. vel qui ḡnatur ab his qui m̄rimonium p̄traxerunt in facie ecclesie. Et si postea diuortii celebratum eēt inf̄ eos p̄t aliq̄ impedimētum. nihilomin⁹ t̄n̄ oēs illi pueri sic generati dicunt legitimi. Et hoc est s̄m̄ si p̄trahentes m̄rimonium credunt se h̄n̄ p̄traxisse. vel ad min⁹ vna p̄sona credit se h̄n̄ p̄traxisse. Si vō ambe p̄sone crederent se male p̄traxisse. tunc pueri sic ḡnati dicunt illegittimi.

Quarto notādū. q̄ quidā pueri dicūt legitimi: vt s̄ si isti qui d̄ thoro legitimo ḡnantur. quidā naturales. vt s̄ si geniti ex solido e soluta. et q̄ d̄ bā nec s̄ legitimi nec naturales. vt s̄ si spurij. Und̄ notādū. q̄ isti pueri dicunt spurij qui ḡnantur in adulterio. vt aliq̄s vxorā h̄beat p̄les cū muliere non p̄pria vel econuerso. quidā s̄t s̄ legitimi. vt s̄ illi q̄ p̄cedūt ex legitimo thoro. et isti d̄taxat sine aliq̄ dispensatōe p̄nt accipere ordines et non alij.

Quinto notādū. q̄ aliq̄s legitimat̄ dupl̄r. Vno⁹ p̄ dispensatōem. et sic pueri qui nec s̄ naturales nec legitimi. legitimant̄ ad oēs act⁹ seculares et sp̄iales. Alio⁹ aliq̄s legitimat̄ p̄ m̄rimoniū p̄tractū. vt solut⁹ generat̄ cū soluta et si postea p̄trahūt m̄rimoniū. tunc illi pueri hui⁹ illegittimi legitimant̄ p̄ s̄ b̄legis m̄rimonium. Sed hoc nō ē d̄ spurij. q̄ tales ḡnant̄ p̄ adulterii. Et ḡ l̄rā b̄nd̄t q̄ null⁹ illegittim⁹ d̄z pcedere ad sacros ordines. nisi ex sp̄iali dispensatōe.

Ultimo notādū. q̄ filij illegittimi. p̄hibent̄ ab ordinib⁹ sacris triplici de cā. Prima cā est dignitas sacri ordinis que vilibus personis non debz porrigi. quia scriptum est. Nolite sc̄m̄ dare canibus. Secūda cā est d̄testatio paterni criminis. Tercia cā est. quia p̄sumitur q̄ filius sit imitator paterni criminis. quia malicia parentum inducit p̄sumptionem p̄tra filiū. vt habetur distinctōe quadragesima prima Sciens. Item si spure⁹ intrat religionem tollitur ab eo irregularitas. vt p̄z decimanona distinctiōe. q̄stione vltima. Non licet.

i. excoīcatōe

p̄b̄t

In banno tibi sacer ordo datur scio q̄ non
i. mō libaueris nisi p̄ntat⁹ fueris d̄no ap̄lico
Nunc absolueris nisi presentando pape te

Hic autē ponit quartum documentum de sacris ordinib⁹ d̄icēs. Si aliquis esset in banno vel in sententia excoīcationis. et tum acie sc̄i enter vel ignoz̄ter sumeret sacros ordines quocūq̄z mō ē in excoīmu-

Summula Raymundi

ratione. tunc nullo mō p̄t absolui nisi specialiter sit absolut⁹ a dño papa. vel ab habēte ei⁹ auctoritatē.

Circa lrām notādū q̄ auctor⁹ vult in lrā. q̄ si aliquis habuerit beneficiū un⁹ cū hoc recepit sacros ordines in excoīcatōe tūc talis puabit illo bñsicio donec papa cū illo dispensauerit. & si dñs papa secū dispēlare noluerit. tunc talis puabit bñsicioz sacris ordinib⁹. & si sic moriat in excoīcatōe extra cimiteriū sepeliend⁹ est. Si autē dñs papa secū dispēlare voluerit tunc non puabit illo bñsicio. Et t̄do clerici volentes in sacris ordinib⁹ p̄cedere dñi seipos pbare vtz talem casum incurere p̄nt vel nō. q̄ in excoīcatōe nullus p̄cedere potest nec d̄s admitti ad sacros ordines ne tale p̄iculum incurrat.

Secūdo notādum. illd̄ dicunt iura decretalia. q̄ quicūq̄ pmoueret ab sacros ordines ep̄ns in excoīcatōe efficii irregularis. Pro quo ē sciēdum. q̄ snia excoīcatōis est duplex. qz quedā est maior. quedā minor. Maior ē que excludit hoīem a cōmuniōne christifidelīū. & est duplex. quedā est lata ab hoīe. quedā a canone. Sententia lata ab hoīe. est que inseritur a iudice viua voce vel in scripto. & ab ista nullus habet soluere nisi qui fert sniam. Alia est sententia lata a canone. & h̄mōi sententie s̄t multe. X̄gigrā. si aliquis pcutiat clericum violenter statim est in maiori snia lata a canone. c̄lis. Alia est snia minor que excludit hoīem a p̄ceptione sacram̄toz. sicut est om̄e pctm̄ mortale. Ad ad p̄positum littere est d̄m. q̄ p̄ns littera intelligitur d̄ snia maiori. Et ergo talis accedens ad sacros ordines debet absolui ab ep̄o absolutione generali. Sed si intelligitur de minori sententia. hoc est dupl̄. qz vel scitur vel ignorat. si scit d̄s absolui. sed si ignoratur. tunc non indiget absolutione.

Ultimo notādū. q̄ si aliq̄s ep̄ns in excoīcatōe scientē r̄tumacit̄ p̄sumat sumere sacros ordines. talis p̄petue suspendend⁹ est ab ordinib⁹. nec papa d̄s cū ip̄o dispēlare. p̄p̄ suā enozmitatē. qz sciuit se irregularitatē incurere p̄pter sacri ordinis susceptōez. S̄z si aliq̄s excoīcat⁹ recipit sacros ordines. is se eē excoīcatū. & iste suscept⁹ ordinib⁹ sacris recordat se eē excoīcatū. tunc ip̄e d̄s accedere dñm. Ap̄licū qui mot⁹ misc̄ia cā dei dispēlare secū habeat. Dñē consuetudo optima aliquoz ep̄oz qz quicūqz voluerit sacros ordines recipere d̄s qz talis sit pus̄fessus ex̄tr̄. & qz p̄pat cū cōmuniōne corp̄is chr̄i. ne ip̄e p̄cis enozmib⁹ sit aggrauat⁹. & ne cū hoc incurrat irregularitatem.

.i. sine

.i. volūtate

Abiqz tui domini consensu non tibi detur

⁹ clericalis

.i. suus

Ordo sacer. si sit seruilis conditionis

⁹ ordinē. i. in debite

.i. institutōe

Hunc si furtiue susceperis et sine forma

⁹ formā. h̄uat

⁹ talis

Quam tenet ecclesia. nisi dispenset super hoc qui

.i. h̄z p̄tātē

⁹ d̄ tali receptōe

Dispensare potest. iuste damnaberis inde

Hic autor ponit quintum documentū d' ordinib' sacris dicit. Si fue-
rit aliq's cleric' s'vulis p'ditionis volens pcedere ad ordines sacros talis n̄
d' pcedere nisi cum p'sensu dñi sui. imo nec et intrare d' religionem nisi
habeat p'sensum dñi sui. q' ad suscepcōem sacroz ordinū requirit pura li-
bertas. sed talis non est liber. q' non d' pcedere. Subdit ponēdo aliud do-
cumētū. scz serrū dicens. Si aliquis suscepit sacros ordines furtive et si-
ne forma ecclesie talis d' dānarit suspendi ab ordinib' sacris nisi spēalit' ab
hñte potestate dispensandi secā dispēsatum fuerit.

Primo notādum. ex lrā h' q' iste qui est s'vulis p'ditionis non d' pmo-
ueri ad sacros ordines. Contra hoc arguit sic. d's gl'iosus non ē acceptor
p'sonaz q' quilibet p't acceptare sacros ordines siue sit s'vulis p'ditionis siue
non. An̄ p' in act' p'p'oz Sed p'na p'bat' q' si s'vulis d' abijct' liber
p'moueri. tunc videtur q' liber sit d' gratis s'vulis nō. qd' est p'ra autor
ritatem p'us allegatam. R' videtur s'm intentionem autoris. q' null' d' debz
p'moueri ad sacros ordines qui est s'vulis conditionis sine p'sensu dñi sui
Dnd' p' sacroz ordinum suscepcōem datur gratia sanctitatis. q' a digni-
tatis. et gratia honestatis. Et ad istā dignitatem sex requirūtur. P'imo
p'ncipaliter requiritur honestas originis. scilz. q' sit d' honesta penēta ex p-
teritū q'z serus. et p' hoc excludunt spurij. Secdo requiritur honestas ho-
minis. scz. q' non sit diffamatus et publice p'susus. q' illi non admittūt ad
sacros ordines nisi cum dispēatione pape. Tercio requiritur honestas cor-
pons. p' hoc excluduntur corpora vitia habentia sicut s'visti homines qui
s'vpati membris p'ncipalibus et officialibus. videlicz. mambus et digitis.
Quarco requiritur honestas actionis. et p'pter hoc excluduntur homici-
des et confimiles q' p'pter illam actionem non p'mouent ad sacros ordi-
nes. Quinto requiritur honestas conditionis. et p'pter hoc excluduntur
illi qui s'vulis conditionis. Sexto requiritur honestas conuersationis
p'pter hoc excluduntur ioculatores et huiusmodi hoies. quia tales s'v in-
stabilis animi nec s'v honeste p'uersationis. Tunc ad rōem bdm est q' de-
um non esse acceptorem p'sonaz intelligitur dupl'r. Uno modo ad eccle-
siam triūphantem. et sic intelligenda est autoritas vbi supra. quia nullus
excluditur a regno dei. Alio mō intelligitur quo ad ecclesiam militantez.
et sic non intelligitur prefata autoritas. q' plures sic abijciuntur a sacroz
ordinibus. vt p'us patuit.

Secdo notādum. q' littera potest intelligi p' distinctōem. q' vel talis p-
mouetur ad ordines suo domino sciente vel ignorante. si ignorante dño
tunc talis restitatur domino suo. Si aut' non ignorante domino et si
p'radicit. tunc talis debet domino restitui s'v hac conditōe s'm aliq's q'
non fuit sibi in corporalibus sed in diuinis officijs. Et tiam si tal' intra-
uerit religionem nesciente vel contradicente dño suo. et si in tribus annis
non exigit eum. tunc talis fit liber in claustrō. Si aut' dñs sciuit et nō cō-
tradixit. tunc debet dimitti. quia liber fact' est. Si vō sciit d' domino suo
aliquis p'moueretur. vel ergo scitur ab ordināte et p'sentate vel non: si
scitur ab vtroqz. tunc ambo debent puniri. si vnus tm̄ scit. tunc ille debz
puniri in duplo. si q' ab omnib' ignoratur. tunc dicunt aliqui q' s'v libat'
p'uitate p' susceptōem sacroz ordinū.

Summula ragnundi

Tercio notādū. q̄ illi dicunt ordines recipe furtiue q̄ nō recipiūt eos eo mō sicut institutū ē ab ecclia. sicut si q̄s accederet ad ordines sine exa- mine. vel si quis eodē die recipet duos ordines.

Ultimo notādū. q̄ iste dicit furtiue recipe ordines q̄ ē in snia anathema- tis. q̄ agit p̄tra mādatum ecclie. Et hoc ē dupl̄r. q̄ vel talis manet in se- culo vel nō. si nō manet in seculo ita q̄ intrat religionē. tūc dispēsat cum eo Ep̄s. p̄pter fauorē ordinis. Si at̄ manet in seculo. tunc ep̄s non p̄t cu- z eo dispēzare. sed solū dñs Ap̄licus. Et etiā ille dicit non suare formā ecclie qui nō intrat p̄ hostiū. s̄ aliunde sicut fur & latro. Et ille tunc dicit furari sacros ordines qui eos suscipit absq̄z determinata forma ecclie. Und̄ sciē- dum q̄ p̄a & determinata forma in ordinibus sacris est ista. p̄mo q̄ exa- minat. sc̄do intitulā. terciō p̄clamat. & deinde ab Ep̄o ordinā. & q̄ nō est examinatus vel intitulatus vel p̄clamat. si recipit ordines furat ip̄os

Tem si aliquis p̄cedit ad sacros ordines s̄bitulo alicui b̄nficij. nō ha- bet b̄nficium: alle furatur ordines.

Monachus ex claustris fugiens si p̄sbyter hic est

^{s̄ aliq̄s} ^{s̄ suo} ^{recedēs}
^{s̄ ad claustr̄} ^{tale officij diuinū}
Et redeat prohibetur ei celebratio missę
q̄usq̄z p̄niam agat .i. dispēsat

Donec peniteat et factum papa resoluat.

^{s̄ tal̄ monach̄.} sic q̄ nō d̄z ministrare in ordib̄ susceptis

Aut impetuum suspenditur ordo sacro

.i. d̄ his monachis .i. apostate

Nec his de claustris sunt scripta suos fugientes

^{s̄ monachos} .i. autoritas

Qui damnare solent hos saluat gratia pape

Prius autor determinauit d̄ ordinib̄ sacris. hic determinat de monachis a claustris fugitiuis. Et diuidit in duo. P̄mo determinat d̄ monachis fu- gitiuis ordinatis in p̄sbyteros. Sc̄do d̄ n̄ ordinatis in p̄sbyteros. Sc̄dm̄ ibi (Si fugit de claustris) Dicit q̄ p̄mo q̄ monachus p̄sbyter qui fugit d̄ claustris iterum reuertitur ad claustrum talis non d̄z celebrare missas donec peniteat & papa cū eo dispēsat d̄ tali negligentia. Si at̄ talis ē dia- conus d̄z suspendi ab ordinib̄ & non d̄z ministrare in suo ordine nisi p̄us peniteat s̄m̄ decretum superioris sui.

Prius notādū. q̄ lrā intelligit d̄ his mōachis quos excōicauit abbas illi claustris tales monachi fugiētes existebant. q̄ forte s̄traxit calicē vel aliqd̄ h̄m̄oi fecit. & talis currens d̄ claustris itez rediens non p̄t cele- brare missam nisi p̄us secū fuerit dispēsatū. & talē autoritatē aliq̄n abbas p̄t h̄re a d̄no ap̄lico. si at̄ non habuerit istā autoritatē. tūc oꝝ eū ire ad d̄nz papā q̄ sol̄ cū eo dispēsat. Dicit tñ al̄ qui. q̄ in isto cāu abbas illi claustris possit cū eo dispēzare. Itē lrā debet intelligi d̄ istis monachis fugitiuis q̄ s̄ excōicati a suis superioribus. si aut̄ h̄m̄oi monachi non s̄ excōicati tunc eorum superior p̄t cum eis dispēzare.

Secundo notandum. lra loquitur hic de apostasia. vñ appostata sic diffinitur. e' teo merari? recessus a statu fidei obedientie vel religionis. Vñ triplex e' apostata. scz. a fide. ab obedientia. et a religione. A fide dicitur aliquis apostatate quando dimittit catholicam fidem et adheret fidei hereticorum vel aliorum infidelium. Ab obedientia dicitur aliquis apostatate quando facit quicquid contra dei vel canonis precepta. Et ista apostasia? miserunt Aba et Eua quando fuerunt contra dei preceptum. Tercia apostasia est a religione. et e' quando aliquis religionem exiit post professionem factam. Et de tali apostasia loquitur hic textus. Vñ pmi apostate dicitur factio? heretica. et non solum illi sed oes eis adherentes. sed secundi apostate non pnt phibere testimonium in multis. tertij quibus receperunt sacros ordines. tñ non pnt ministrare in suis ordinibus nisi facta dispensatione.

talis monachus post hoc

Si fugit ex claustris laicus conuersus et inde

.i. contraxerit mrimo^m s' viro

Duxerit uxorem cum crimine constat ab isto

.i. ite? intrat s' suu

Hic eat et reperat correctus apostata claustrum

manifesta mrimo^m

Si sua nota fuit. professio coniugium sit

s' bona .i. donat

Et seruis christi sua dent et comoda prestent

s' p'fessionē .i. filis

Si nullam fecit tamen illos equa voluntas

.i. diuidit .i. p'inent scz ambob?

Separat vt caste viuant iniungitur istis

¶ Hic autor determinat de monachis fugitiuis laicis? quersis dicēs. si aliquis monachus? quersus fugit ex claustris et duxerit uxorem. et vxor? intelligeret eum esse monachum fugitiuum. tunc ipsa dicitur ipsum relinquere inducere quod redcat ad claustrum. et ipse conuerso intras claustrum dicitur corrigi a superioribus? monasterij et dicitur manere in isto. Si autem sciat quod ipse exiit claustrum ante professionem. vt in anno probationis. tunc talis quersus potest manere in mrimonio cum vxore sua. nec tenetur redire ad monasterium.

¶ Primo notandum. quod conuersus exiens claustrum post professionem? animum? probationis. talis dicitur cogi redire ad claustrum suum et dicitur dignas penam? tali excessu agere. Si autem ante professionem exiit ducat uxorem? potest cum illa manere. quod nōdum ligatus est ad claustrum. tñ si vxor? sua admittere voluerit ambo caste viuere pnt. si non pnt reddat mutuo debita.

¶ Secundo notandum. etiam in pnti lra sicut in pcedētibus? habitum est de mrimonio. tunc est sciendum quod triplex est bonum mrimonij. scz. fides. sacm. et ples. Primum bonum est fides quod ibi est indiuisibilis? in nctio aiarum? et corporum. Secundum bonum est sacm. quia ibi nullum diuortium debet celebrari. Tertium est bonum? plus. scz ad cultum dei. Et ppe hoc fit triplex? nctio in mrimonio. Primum ibi fit? nctio singularis. quod solus? vir? coniungitur mulieri. et ppe ista singularis? nctio? omni bonum fidei. quod inter duas psonas est vna

Summula Raymundi

dilectio. sed si tertia supuenerit statim remittit dilectio. Secdo ē ibi p̄s-
ctio indiuisibilis. et ex hoc est ibi m̄imonij qd̄ est fact̄ m̄. Tercio ibi ē cō-
iunctio vtilis. et ex hoc orit̄ bonū. plis qd̄ ḡnat̄ p̄ncipaliter ad cultū d̄i. Et
ḡ triplex iunctio cōr̄ndet triplici bono m̄imonij. Un̄ iunctio singularis
cōr̄ndet bono fidei. sed iunctio indiuisibilis bono m̄imonij iunctio
v̄o vtilis bono plis.

¶ Secdo notādū q̄ in m̄imonio est triplex actus iugal̄is. Quibā ē lis-
citus. quidā fragilis. et quidā phibit̄. Act̄ licit̄ ē triplex. quidā simpliciter
fit p̄pter plis ḡnatōem. et ille ē act̄ x̄tus et meritor̄. Secdo sit in reddendo
debitū thori. et iste etiā est licit̄. q̄ vir tenet reddere mulieri debitū car-
nis. Tercio ē p̄pter fornicatōem euitādā. Et hoc est dupl̄. vel in iuge. v̄l
in se. si in iuge. tunc non peccat. si aut̄ in se peccat. Secdo act̄ iugal̄ ē fra-
gilis. et iste fit p̄pter dilectōem. et hoc dupl̄. vel p̄pter dilectōem vxor̄is.
vel fornicatōis. si vxor̄iā peccat venialiter. Verbigrā aliquis dicit sic. ego
cognosco vxorē meā p̄pter ip̄ius delectōem. et si non eēt vxor̄ mea ip̄am
non cognoscerem. et in hoc peccat venialiter. Si aut̄ diligit eā fornicarie.
tunc in hoc peccat mortal̄. Verbigrā. dicit aliquis. si talis non eēt vxor̄
mea adhuc vellem eā cognoscere si possem. et sic ibi est dilectio fornicaria
Mercius actus iugal̄is est phibitus. et iste fit pluribus mōis. Primo fit
in tpe quo phibitum est ab eccl̄ia. scz in aduētū domini. in q̄draḡesima.
et tpe infirmitatis mulieris. et sic p̄r̄ in quattuor t̄pib̄ anni. et in alijs m̄-
tis. in q̄bus non licet exercere iura carnalia. Itē non dnt̄ fieri in locis cō-
secratis. et n̄ dnt̄ fieri p̄ modū incitatōis. q̄ quotienscunq̄ hō incitat se
ip̄m ad hoc peccat mortal̄.

¶ Ultimo notādū. q̄ aliquis h̄ns vxorē coḡscat carnal̄ sororē vxor̄is sue
tunc dubitat. vtz deinceps possit coḡscere vxorē suā. R̄ n̄r̄ s̄m̄ plures do-
ctores q̄ nō. sed ip̄e dz̄ p̄petue abstinere. q̄ iā vxor̄ sua s̄a sua p̄ sanguinea
seu affinis efficit̄ ex coitu p̄petrato cū sorore vxor̄is. Et q̄ritur vlt̄erius.
vtz talis dz̄ dimittere vxorē suā vel non. R̄ n̄r̄ s̄b̄ distinctōe. q̄ vel talis co-
gnouit sororē vxor̄is scient̄ vel ignorāter. si ignorāter. nō pt̄ dimittere. q̄
talis error non opat̄ diuortii. si aut̄ scient̄ fecerit. tū vxor̄ pt̄ ab eo separi
si aut̄ non sepant̄. tunc ip̄e vir debitū thori nō dz̄ petere.
i. ihibem̄ sacerdotū

Glumus in domibus p̄sonas p̄byteroz

s̄ mulieres s̄ sacerdot̄
Suspectas esse. mater soroz atqz sorores
s̄ domib̄ i. p̄ sanguinee

Filia vel fratris in eis sint vel prope nepres
s̄ sacerdotes i. infirmis i. paup̄ib̄

Ni pro posse suo miseris socijs vel egenis
s̄ sacerdotes i. phibitoz

Hospicij nec sint hi lusores vetitoz
i. sicut i. taxilloz

Luboz. velut est alee globi decioz